

פרשת תצוה תשפ"ב מה זה משכן?

שמות פרק כה

(ח) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם : (ט) כָּל־אֲשֶׁר אֶנִּי מְרַאֶה אוֹתְךָ אֶת תְּבִנֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת תְּבִנֹת כָּל כְּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ :

רש"י

(ח) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ - ועשו לשמי בית קדושה : (ט) כָּל־אֲשֶׁר אֶנִּי מְרַאֶה אוֹתְךָ - כאן את תבנית המשכן. המקרא הזה מחובר למקרא שלמעלה הימנו ועשו לי מקדש ככל אשר אני מראה אותך : **וכן תעשו** - לדורות אם יאבד אחד מן הכלים או כשתעשו לי כלי בית עולמים, כגון שולחנות ומנורות וכיורות ומכונות שעשה שלמה, כתבנית אלו תעשו אותם. ואם לא היה המקרא מחובר למעלה הימנו, לא היה לו לכתוב וכן תעשו אלא כן תעשו, והיה מדבר על עשיית אהל מועד וכליו :

רמב"ן

(ט) **וכן תעשו** - לדורות אם יאבד אחד מן הכלים או כשתעשו כלי בית עולמים כגון שולחנות ומנורות וכיורות ומכונות שעשה שלמה כתבנית אלו תעשו אותם. ואם לא היה המקרא מחובר למעלה הימנו לא היה לו לכתוב וכן תעשו, אלא כן תעשו, והיה מדבר על עשיית אהל מועד וכליו. לשון רש"י. ולא ידעתי שיהיה זה אמת שיתחייב שלמה לעשות כלי בית עולמים כתבנית אלו, ומזבח הנחשת עשה שלמה עשרים אמה ארך ועשרים רחב (דהיי"ב ד א) : ור"א אמר וכן תעשו הכלים, כי בתחלה אמר ועשו לי מקדש. ועל דרך הפשט אין צורך לכל זה, אבל בא הכפל לחזוק וזרוז, אמר ועשו לי מקדש, בית וכלים כמקדש מלך ובית ממלכה (עמוס ז יג), ושכנתי בתוכם, בבית ובכסא הכבוד אשר יעשו לי שם, ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן הזה אשר אמרתי שאשכון בו בתוכם ואת תבנית כל כליו. וכפל וכן תעשו כולכם בזריזות וחריצות, והוא כהכפל ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו (להלן לט לב), כי מפני שהיא צוה אמר וכן תעשו :

מסכת סנהדרין דף צו ע"ב

ואמרה ליה : עמא קטילא קטלת, היכלא קליא קלית, קימחא טחינא טחינת. שנאמר קחי רחים וטחני קמח...

רש"י

עמא קטילא - שכבר נגזר עליהם על כך. **וטחני קמח** - וטחני חטים לא נאמר, אלא קמח, שאין צריך טחינה.

נפש החיים שער א פרק ד

כי הלא ני"נ וטיטוס לא עשו במעשיה' שום פגם וקלקול כלל למעלה כי לא להם חלק ושורש בעולמות העליונים שיהו יכולים לנגוע שם כלל במעשיהם. רק שבחטאינו נתמעט ותש כביכול כח גבורה של מעלה. את מקדש ה' טמאו כביכול המקדש העליון. ועיי"כ היה להם כח לני"נ וטיטוס להחריב המקדש של מטה המכוון נגד המקדש של מעלה כמו שארז"ל (איכ"ר רבתי) קמחא טחינא טחינת. הרי כי עונותינו החריבו נוח מעלה עולמות עליונים הקדושים. והמה החריבו רק נוח מטה, וזהו שהתפלל דוד המע"ה יודע כמביא למעלה בסבך עץ קרדומות. ביקש שיחשב לו כאלו למעלה בשמי מרומים הרס. אבל באמת לא נגעו שם מעשיו כלל כנ"ל :

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.